

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Association of Southeast Asian Nations) หรืออาเซียน (ASEAN) เป็นองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศระดับภูมิภาค (Regional Cooperation) ของกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งถือกำเนิดขึ้นภายใต้ปณิญากรุงเทพฯ หรือ Bangkok Declaration เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ที่ประเทศไทย ซึ่งคำประกาศก่อตั้งสมาคมอาเซียนนี้ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ 5 ประเทศสมาชิกก่อตั้ง คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันในอันที่จะเกื้อกูลต่อสันติภาพความก้าวหน้า และความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาค ซึ่งในเวลาต่อมา บรูไนดารุสซาลามได้เข้าเป็นสมาชิกภายหลังได้รับเอกราชในปีพ.ศ. 2527 เป็นประเทศที่ 6 หลังจากนั้น “เวียดนาม” ได้เข้าเป็นสมาชิกเป็นประเทศที่ 7 ในปีพ.ศ. 2538 ซึ่งถือว่าเวียดนามเป็นประเทศสังคมนิยมประเทศแรกที่ได้เข้าร่วมในสมาคมระดับภูมิภาคแห่งนี้ หลังจากนั้นในโอกาสฉลองครบรอบ 30 ปีของอาเซียน ในปีพ.ศ. 2540 พม่าและลาวก็ได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 8 และ 9 และในปี 2542 กัมพูชาก็ได้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเป็นอันดับที่ 10 อย่างเป็นทางการ ทำให้อาเซียนในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดครบ 10 ประเทศ สมดังที่ตั้งปณิธานไว้ในคราวก่อตั้งสมาคม หรือ ASEAN -10

ในกรณีของเวียดนามนั้น ในช่วงความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างรุนแรงในยุคสงครามเย็น เวียดนามซึ่งมีความใกล้ชิดกับสหภาพโซเวียต ได้ยอมให้สหภาพโซเวียตมาใช้อำนาจที่อำเภอคัมรานห์และดานัง รวมถึงการที่เวียดนามส่งกำลังทหารเข้ารุกรานกัมพูชาในวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2521 และยึดกรุงพนมเปญได้ในวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2522 การยึดครองกัมพูชาของเวียดนามส่งผลให้มีกำลังทหารเวียดนามอยู่ประชิดชายแดนไทย และมีการล่องลำพรหมแดนของไทยที่อำเภอตาพระยา จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 23-24 มิถุนายน พ.ศ. 2523 ประเทศไทยจึงผนึกกำลังกับกลุ่มประเทศอาเซียน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นและจีน เพื่อกดดันและเรียกร้องให้เวียดนามถอนทหารไปจากกัมพูชา ประเทศไทยกับเวียดนามไม่เพียงแต่เผชิญหน้าตามแนวชายแดน ยังเผชิญหน้าบนเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวทีองค์การสหประชาชาติ (จุลชีพ ชินวรรณ, 2542 :173) ผู้นำไทยในขณะนั้น คือ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ และรัฐมนตรีต่างประเทศ พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิริตามองเวียดนามว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของไทยและหวาดระแวงว่าเวียดนามจะรุกรานไทย ตราบใดที่เวียดนามยังคงยึดครองและมีกองกำลังทหารในกัมพูชา ตราบนั้นประเทศไทยก็

ยังคงถูกคุกคามและไม่มั่นคงปลอดภัย ไทยจึงได้กำหนดนโยบายต่างประเทศแบบรอบทิศทาง (Omni - Directional Foreign Policy) และเริ่มใช้สมาคมอาเซียนเป็นเครื่องมือทางการเมือง และทางการทูตเพื่อแก้ไขสถานการณ์ อันล่อแหลมต่อความมั่นคงของไทยในครั้งนี้

จากการที่ประเทศไทยได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มประเทศอาเซียนในการประณามการรุกรานกัมพูชาของเวียดนาม ทำให้เวียดนามมีท่าทีไม่เป็นมิตรกับกลุ่มประเทศอาเซียน และไม่แสดงความสนใจที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน เมื่อเวียดนามถูกโคดเคียวในประชาคมโลก โดยเฉพาะจากประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกัน เวียดนามจึงจำเป็นต้องพึ่งพาสหภาพโซเวียตและประเทศในค่ายคอมมิวนิสต์มากขึ้นทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ เมื่อสหภาพโซเวียตปฏิรูปทางเศรษฐกิจตามนโยบาย Perestroika และปฏิรูปการเมือง (Glasnost) จนกระทั่งเกิดการล่มสลายของระบอบคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออกและสหภาพโซเวียตในปี 2532 สหภาพโซเวียตไม่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่เวียดนามได้มากเท่าในอดีต และยังคงความช่วยเหลือลงเกือบทั้งหมดซึ่งประมาณกันว่าเวียดนามเคยได้รับเงินช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากสหภาพโซเวียตไม่ต่ำกว่า 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อปี (ธีระ นุชเปี่ยม, 2537:168-169) ในภาวะเช่นนี้ทำให้เวียดนามจึงเหลือทางเลือกเพียงประการเดียว คือ การยุติการถูกโคดเคียวทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การสูญเสียงบประมาณมหาศาลในการสู้รบและการคงทหารของตนไว้ในกัมพูชากว่า 1 ทศวรรษได้สร้างภาระทางการเงินจำนวนมากแก่เวียดนาม ดังนั้นในที่สุดเวียดนามจำต้องถอนทหารออกจากกัมพูชาทั้งหมดในเดือนกันยายน พ.ศ. 2532 ซึ่งการถอนทหารเวียดนามออกจากกัมพูชา ตลอดจนการยอมให้สหประชาชาติเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหากัมพูชา ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับเวียดนามรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับประเทศอาเซียนอื่นๆ เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น (จุลชีพ จินวรรณ , 2542:175)

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามนั้น ในมุมมองของไทย เวียดนามนั้นอยู่ใกล้เพียงแต่ข้ามลาวและกัมพูชาออกไป ซึ่งไม่ไกลมากนักจากไทย แต่เวียดนามก็ไม่ได้ใกล้ขนาดรั้วชิดกันเหมือนไทยกับพม่า และการที่มีทำเลที่ตั้งเป็นอย่างนี้ ทำให้ไทยกับเวียดนามมีลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในอีกแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเฉพาะต่างกันไปกับความสัมพันธ์ที่มีอยู่ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกัน เช่น ลาว กัมพูชา และพม่า (พิษณุ สุภนิติธร , 2543) กล่าวคือ นับตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาไทยกับเวียดนามมีการทำสงครามกันบ้าง แต่ก็น้อยมากหากเปรียบเทียบกับระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ อันเนื่องจากการที่ไทยกับเวียดนามไม่มีพรมแดนติดกัน อาจจะมีการกระทบกระทั่งกันบ้างถึงขั้นทำสงครามในกรณีกัมพูชา ซึ่งเป็นรัฐกันชนระหว่างไทยกับเวียดนาม และทั้ง สองประเทศอ้างสิทธิอำนาจอเหนือกัมพูชามาตลอด

ด้วยเหตุนี้คนไทยส่วนใหญ่จึงรู้จักเวียดนามน้อยมาก แม้ว่าครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ ดันราชวงศ์เหงียน ปฐมวงศ์แห่งราชธานีเว้ (Hue) จะเคยเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร พระเจ้ากรุงธนบุรีและพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช มีการช่องสุ่มไพร่พลในราชอาณาจักรสยามเพื่อกลับไปช่วงชิงเอกราชบัลลังก์ และสถาปนานครเว้เป็นราชธานีของเวียดนามได้ในที่สุด (พิชญ์ สุภนิมิตร , 2543) หลังจากนั้นเมื่อเวียดนามตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส คนไทยก็ยังรู้จักเวียดนามน้อยลง จนเสมือนเวียดนามนั้นอยู่ห่างไกลจากไทยมาก

นอกจากนี้ครั้งหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์ของไทยและเวียดนาม นักปฏิวัติต่อสู้เพื่อเอกราชของเวียดนามผู้ยิ่งใหญ่ เช่น “ โฮจิมินห์ ” ได้ใช้ชีวิตช่วงหนึ่งเข้ามาเคลื่อนไหวและจัดตั้งแนวร่วมกู้ชาติในประเทศไทยที่จังหวัดนครพนมในช่วงปีพ.ศ. 2471 – 2473 (สุรินทร์ มุขศรี , 2543 :83) โดยโฮจิมินห์ได้จัดตั้งแนวร่วมชาวเวียดนามผู้รักชาติเพื่อต่อสู้ปลดแอกเวียดนามจากการปกครองของฝรั่งเศส จากกลุ่มชาวเวียดนามที่หนีการปกครองของฝรั่งเศสเข้ามาอยู่ในแผ่นดินไทย และกระจายตัวเป็นชุมชนในแถบภาคอีสานตอนเหนือ เพราะในช่วงเวลานั้นสยามเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคนี้ที่ยังรักษาเอกราชไว้ได้ ซึ่งคนไทยเริ่มมารู้จักเวียดนามอีกครั้งเมื่อเริ่มสงครามอินโดจีน และต่อด้วยสงครามเวียดนาม

โลกคุ้นเคยกับเวียดนามในฐานะที่เป็นสมรภูมิรบรุนแรงในสงครามอินโดจีน ตั้งแต่ราวทศวรรษที่ 2490 หรือราว 50 กว่าปีที่ผ่านมาแล้ว ในการรบเพื่อเอกราชจากฝรั่งเศส ซึ่งจบลงด้วยการพ่ายแพ้ของฝรั่งเศสในปีพ.ศ. 2497 เวียดนามได้รับเอกราชแต่ถูกมหาอำนาจแบ่งประเทศเป็นสองส่วน คือ เวียดนามเหนือ และเวียดนามใต้ โดยเวียดนามเหนือปกครองตามระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ในขณะที่เวียดนามใต้ปกครองตามระบอบเสรีนิยมประชาธิปไตย ซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามเหนือนำโดย “โฮจิมินห์” และกองทหารที่เรียกว่า “เวียดกง” ได้พยายามทำสงครามกับเวียดนามใต้ที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศโลกเสรีนิยม รวมถึงประเทศไทย เพื่อทำการรวมประเทศ จนกลายเป็นสงครามใหญ่แห่งทศวรรษที่ 2500 ถึงทศวรรษที่ 2510 คือ สงครามเวียดนาม

ครั้นเมื่อพรรคคอมมิวนิสต์ประสบความสำเร็จในสงครามเวียดนาม สามารถยึดครองเวียดนามใต้ได้ในปี 2518 และรวมประเทศเวียดนามเป็นหนึ่งเดียวได้สำเร็จในปี 2519 แต่แทนที่สันติสุขจะกลับคืนมาสู่เวียดนามและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยรวม โลกก็ประณาม “ มังกรน้อยแห่งเอเชียอาคเนย์ ” ว่าเป็นผู้กระหายสงคราม (ธีรภาพ โลหิตกุล ,2538:164) จากกรณีที่เกิดขึ้นที่กรีฑาทัพเข้ายึดครองกัมพูชาจากกลุ่มเขมรแดง (Khmer Rouge) ในวันที่ 25 ธันวาคม 2521 โดยอ้างว่าเพื่อช่วยเหลือประชาชนชาวกัมพูชาให้รอดพ้นจากกลุ่มเขมรแดง

หลังจากนั้นชาวโลกรวมถึงคนไทยก็ได้รู้จักเวียดนามแต่เพียงจากภาพยนตร์สะท้อนสงครามอินโดจีนและสงครามเวียดนามจากฝีมือผู้กำกับภาพยนตร์แห่งฮอลลีวูดหลายต่อหลายเรื่อง เช่น The Killing Field , Born on the Fourth of July , Heaven on Earth แต่ในความเป็นจริงทั้งชาวโลกและคนไทยก็รู้จักเวียดนามน้อยจริงๆ เพราะในความเป็นจริงนั้น เรารู้จักเวียดนามจากสงคราม โดยไม่ได้รับรู้ถึงส่วนลึกในจิตใจ และชีวิตวิญญาณที่แท้จริงเลยว่า เพื่อนบ้านชาวเวียดนามของเราเขาคิดอย่างไร อยู่อย่างไร มีวิถีการดำเนินชีวิตอย่างไร ทั้ง ๆ ที่ชาวเวียดนามนั้นมีลักษณะทางวัฒนธรรมคล้ายคลึงกับคนไทยมากหลายอย่าง แต่เพราะความป็นและไฟสงครามที่คุกรุ่นในอดีต ทำให้โลกรวมถึงคนไทยมองไม่เห็นด้านดีงามทางศาสนาของชาวเวียดนาม เพราะชาวเวียดนามนั้นแท้จริงแล้วก็เป็นชาวพุทธศาสนิกชนที่มีความศรัทธาในศาสนาอย่างแน่วแน่และด้วยเหตุที่ในอดีตนับพันปีเวียดนามตกอยู่ภายใต้พระราชอำนาจของจักรพรรดิจีน เวียดนามจึงได้รับอิทธิพลของลัทธิเต๋าและขงจื๊อจากจีน แล้วผสมผสานกันเป็น“ไตรศาสนา” ที่ชาวเวียดนามยึดมั่น คือ “เชื้อสัจย์ต่อแผ่นดินเกิด” ตามคำสอนของขงจื๊อ, “กตัญญูต่อบรรพบุรุษ” ตามคำสอนในลัทธิเต๋า และ “มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนมนุษย์” ตามคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า (ธีรภาพ โลหิตกุล : อ้างแล้ว)

ในยุคปัจจุบันยุคที่ประเทศต่างๆ ไม่สามารถอยู่โดยลำพังได้อีกต่อไป ประเทศต่าง ๆ ต้องหันมารวมกลุ่มกันเป็นองค์การระหว่างประเทศต่างๆ ทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาคเพื่อให้เกิดพลังจากการรวมกลุ่ม และเพิ่มอำนาจในการต่อรองในการเจรจาในด้านต่างๆ กับประเทศนอกกลุ่ม ในกรณีขององค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาคของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น “สมาคมอาเซียน” เป็นองค์การที่เห็นเด่นชัดที่สุดในการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเดียวกัน และการที่การรวมกลุ่มของอาเซียนจะประสบความสำเร็จให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นประเทศสมาชิกต่างๆ ควรจะสร้างความรู้จักเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังคำกล่าวที่ว่า “รู้เขารู้เรา” ซึ่งไม่ใช่จะเป็นการรู้จักกันแต่เพียงระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลเท่านั้น แต่ควรจะส่งเสริมให้มีการรู้จักและเข้าใจซึ่งกันและกันในระดับล่าง คือ “ประชาชนต่อประชาชน” ด้วย เพราะเมื่อประชาชนของประเทศต่างๆ เข้าใจซึ่งกันและกันแล้ว โอกาสที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกัน ในสมาคมองค์การระหว่างประเทศเดียวกัน ก็คงไม่เกิด

ในกรณีของประเทศไทยกับเวียดนามนั้น ผู้เขียนมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองตั้งแต่สิ้นสุดสงครามเวียดนามในปี 2518 จนกระทั่งเริ่มสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในปี 2519 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศทั้งสองได้พัฒนาความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดมากที่สุดอย่างไม่เคยมีมาก่อน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม หลังสิ้นสุดสงครามเวียดนามและหลังการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในปี 2519 รวมถึงระยะหลังการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนจนถึงปัจจุบัน

1.2.2 เพื่อศึกษาวิวัฒนาการทางความร่วมมือด้านต่างๆ ของไทยกับเวียดนาม รวมถึงปัญหาและความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างไทยกับเวียดนามในเวทีอาเซียน

1.3 สมมติฐานในการศึกษา

1.3.1 ไทยกับเวียดนามเคยมีความขัดแย้งทางด้านอุดมการณ์ทางการเมืองในช่วงสงครามเวียดนาม ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองเป็นไปในลักษณะไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

1.3.2 การถอนทหารเวียดนามออกจากกัมพูชาเป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นระหว่างไทยกับเวียดนาม และมีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของเวียดนาม

1.3.3 รูปแบบของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในลักษณะการค้าและการลงทุน เป็นปัจจัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามในปัจจุบัน

1.4 ระเบียบวิธีวิจัย

1.4.1 ขอบเขตและประเด็นในการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามทั้งทางด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม โดยจะศึกษาเริ่มจากการสิ้นสุดสงครามเวียดนามในปี พ.ศ.2518และการที่ประเทศทั้งสองสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2519 จนถึงปัจจุบันซึ่งประเทศทั้งสองพึงจัดให้มีการฉลองครบรอบ 25 ปีความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2544 ที่ผ่านมา

โดยการศึกษาจะแบ่งออกเป็น 4 ระยะ กล่าวคือ

1. ระยะเริ่มแรก หลังสิ้นสุดสงครามเวียดนาม และหลังสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศทั้งสอง (พ.ศ. 2518 – 2521) ซึ่งเป็นยุคเริ่มต้นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง

2. ระยะการรุกรานกัมพูชาของเวียดนาม (พ.ศ. 2521 –2532) ซึ่งถือเป็นยุคตกต่ำของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง

3. ระยะเวลาหลังการถอนกองกำลังของเวียดนามออกจากกัมพูชา (พ.ศ. 2533 - 2538) ซึ่งถือเป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้านในเวียดนาม ก่อนที่จะเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน

4. ระยะเวลาหลังการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของเวียดนาม (พ.ศ. 2538 – ปัจจุบัน) เป็นยุคที่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองพัฒนาอย่างดีขึ้นตามลำดับ ภายใต้ความร่วมมือในกรอบของอาเซียน

1.4.2 วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดังนี้

1.4.2.1 การรวบรวมข้อมูล

1. การรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร หนังสือ งานวิจัย วารสาร จดหมายข่าว รายงานการประชุม สรุปรายงานการประชุม ข่าวสารจากสื่อมวลชนต่างๆ เอกสารจากกระทรวงการต่างประเทศ เอกสารจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงฮานอย เอกสารจากสถานกงสุลใหญ่ไทย ณ นครโฮจิมินห์ รวมทั้งหนังสือจากสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. การสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์บุคคลจากอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

1. เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม
2. กงสุลประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม
3. นักวิชาการ
4. เจ้าหน้าที่การทูตฝ่ายเวียดนาม
5. ประชาชนชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม
6. ประชาชนและนักศึกษาชาวเวียดนามในประเทศเวียดนาม

โดยใช้คำถามแบบเปิด และสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์โดยตรง โดยผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์เอง และมีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยผู้ศึกษาได้เดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลจากการสังเกตในประเทศเวียดนาม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยอาศัยข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ประกอบกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงแนวทางที่จะดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับเวียดนามให้เป็นไปในแนวทางที่ดีและสร้างสรรค์

1.5.2 ทำให้ทราบถึงปัญหาที่มีระหว่างไทยกับเวียดนาม รวมถึงปัญหาระหว่างเวียดนามกับอาเซียน เพื่อที่จะได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาได้